

PRATA PENGAR

Privatekonomi på
enkel svenska

Kapitel 5 Vårt gemensamma skydd

I Sverige finns ett trygghetssystem för alla. Socialförsäkringen är en viktig del. Den ska hjälpa och skydda människor hela livet, från födseln till pensionen. Skyddet är pengar som Försäkringskassan betalar ut. Det kan vara barnbidrag, bostadsbidrag eller sjukpenning. Du som studerar kan ansöka om att få studiemedel. Det är Centrala studiemedelsnämnden, CSN, som beslutar om bidrag och lån till den som studerar. Pensionsmyndigheten ansvarar för att alla får rätt pensioner.

Så används skattepengarna från varje hundralapp:

Socialt skydd, 43 kronor

Föräldrapenning, barnbidrag, studiebidrag, pensioner och pengar om du är arbetslös.

Utbildning, 14 kronor

Förskola, grundskola, gymnasium och högskola.

Hälso-, och sjukvård, 13 kronor

Allmän sjukvård, vård hos specialitläkare, mediciner och tandvård.

Offentlig förvaltning, 12 kronor

Statens myndigheter och Sveriges hjälp till andra länder.

Näringsliv, 8 kronor

Bygga ut och reparera vägar och järnvägar.

Försvar, 3 kronor

Försvar i luften, på vatten och land och svensk militär som arbetar för fred i andra länder.

Samhällsskydd och rättsskydd, 3 kronor

Polis, brandkår, domstolar och fängelser.

Kultur och fritid, 2 kronor

Bibliotek, museer, idrottshallar och simhallar.

Bostäder, 1 krona

Planera nya områden med bostäder, vatten- och avloppsledningar.

Miljöskydd, 1 krona

Ta hand om sopor och göra rent efter fartyg som har läckt olja i naturen.

Källa: Skatteverket (SKV utg. 8)

Barnbidrag

Alla som bor i Sverige och har barn får barnbidrag varje månad. Försäkringskassan ansvarar för att du får de pengar du har rätt till. Annat grundläggande stöd måste man ansöka om.

Föräldrapenning

Försäkringskassan betalar ut föräldrapenning till den som har fått barn och är föräldraledig. Den är olika för olika personer. Föräldrapenningen beror på hur mycket du tjänade innan du blev förälder.

Sjukpenning

Arbetsgivaren betalar dig de två första veckorna du är sjuk. Sedan betalar Försäkringskassan. Sjukpenningen beror på hur mycket du tjänade innan du blev sjuk. Om du inte har arbete och blir sjuk, så betalar Försäkringskassan ut sjukpenning.

Skatt

Vi betalar skatt på olika sätt. Vi betalar till exempel skatt på lön och andra inkomster och genom moms på mat. Moms är en skatt vi betalar på nästan allt som vi köper. Pengarna från skatten går till att betala barnbidrag, bostadsbidrag och annat socialt skydd. Skattepengarna går också till att betala skolor, sjukvård, polis och mycket annat.

Läs mer

www.forsakringskassan.se/sprak/lattlast
Fakta om bidrag och ersättningar

www.csn.se/lattlast
Pengar när du studerar

[www.pensionsmyndigheten.se/
LattlastStartsida.html](http://www.pensionsmyndigheten.se/LattlastStartsida.html)
Så fungerar pensionen